

СТ А Н О В И Щ Е
НА
КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ
рег. № НДМСПО-10-2#1/2018 год.

ОТНОСНО: *Законопроект за допълнение на Закона за закрила и развитие на културата*

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав: Цанко Цолов, Цветелин Софрониев и Веселин Целков, на заседание, проведено на 10.01.2018 г., разгледа искане с вх. № НДМСПО-10-2/21.12.2017 год. от чл.-кор. Вежди Рашидов – председател на Комисията по култура и медиите към Народното събрание на Република България. В искането се посочва, че в Комисията по култура и медиите е разпределен законопроект за допълнение на Закона за закрила и развитие на културата (ЗДЗЗРК), № 754-01-80, внесен от Корнелия Нинова и група народни представители. Във връзка с това, председателят на Комисията по култура и медиите към Народното събрание се обръща към КЗЛД с молба за становище по законопроекта.

Към искането за становище са приложени:

1. Разпореждане на председателя на Народното събрание № 750-01-207/20.11.2017 год. за разпределение на законопроекта на постоянни комисии;
2. Писмо (вх. № 754-01.80/17.11.2017 год.) до председателя на 44-то Народно събрание от вносителите на законопроекта;
3. Проект на Закон за допълнение на Закона за закрила и развитие на културата;
4. Мотиви към Законопроекта за допълнение на Закона за закрила и развитие на културата;
5. Предварителна оценка на въздействието на проекта на Закон за допълнение на Закона за закрила и развитие на културата.

Законопроектът на ЗДЗЗРК съдържа параграф единствен, съгласно който в ЗЗРК се създава нова Глава пета „а“ – ЕЛЕКТРОННА КАРТА ЗА КУЛТУРНИ ДЕЙНОСТИ с чл. 36а-36ж.

С предложените допълнения на ЗЗРК се предвижда на всички български граждани, които през текущата календарна година навършат 18 години, да се предоставя възможност да

получат електронна карта за културни дейности. За 2019 година е определена минимална стойност на картата от 200 лева. Съгласно чл. 36а, ал. 2 от проекта на ЗДЗЗРК, културни дейности са посещения на циркови, музикални и музикално-сценични спектакли и концерти, музеи, художествени галерии и театри, филмови прожекции, посещения на архитектурни, исторически и археологически, природни, етнографски и музейни резервати и комплекси, както и покупката на книги. Министерският съвет по предложение на министъра на културата може да определи и други културни дейности, за които е възможно използването на електронната карта.

Необходимите средства за минималната номинална стойност на картата в размер на 200 лева се предвиждат като разходи по бюджета на Министерството на културата. Средствата по картата могат да бъдат използвани само за извършване на културните дейности, посочени в чл. 36а, ал. 2 от ЗДЗЗРК.

В мотивите към законопроекта се посочва, че с въвеждането на този механизъм, който вече се прилага в други държави от Европейския съюз, се цели: подкрепа на българското изкуство; осигуряване на свободен достъп до култура; насърчаване развитието на култура за всеки млад човек, навършил 18 години; допълнително финансиране на дейностите, свързани с култура; мотивиране на културните институти за създаване на повече културни продукти с младежко съдържание.

Заедно с това, в Предварителната оценка на въздействието на проекта на ЗДЗЗРК се посочва, че предложената промяна е насочено и към подкрепа, подпомагане на хората, които творят изкуство в различните му форми, както и на тези, чиято дейност е свързана по един или друг начин с разпространяването на културата. Вносителите на законопроекта подчертават, че необходимостта от приемане на предложеното законодателно решение е безспорна и належаща. През 2015 година се провежда национално представително изследване на тема „Предизвикателства пред достъпа на младите хора до култура 2015“, изготвено по поръчка на Българската асоциация на работодателите в областта на културата и Гражданския институт. Получените данни от изследването показват, че като основно препятствие пред участието на младите хора в културни събития са скъпите билети за тях – 53 %. Едва след това се нареждат липсата на такива събития в съответното населено място – 41 % и липсата на семейно насърчение – 33 %. Предложената законодателна инициатива е именно опит да се преодолее в известна степен тази пречка, затрудняваща обективно достъпа на младите хора до култура.

Механизмът за ползване на картата е следният:

За целите на ЗЗРК данни от ЕСГРАОН или справка въз основа на регистрите на населението се предоставят на Министерството на културата от Министерството на

регионалното развитие и благоустройството. Министърът на културата ежегодно уведомява писмено лицата, които са потенциални получатели на електронната карта през следващата календарна година. Редът за уведомяването се определя с акт на Министерския съвет.

Електронната карта за културни дейности ще бъде във форма на компютърна апликация и ще се използва чрез достъп до единна национална уеб – базирана платформа, администрирана от Министерството на културата. В единната национална уеб – базирана платформа ще се съдържа информация за всички регистрирани се в нея обекти, в които се осъществява културна дейност и в които е възможно използването на картата. Лицата, бенефициенти се регистрират доброволно, използвайки личните си данни в съответната компютърна платформа. Регистрацията е позволена до 30 юни за годината, следваща навършването на 18 години, а картата е използвана до и не след 31 декември на календарната година. От своя страна министърът на културата ежегодно изпраща пощенска покана до лицата, които са потенциални бенефициенти на картата през следващата календарна година, последваща навършването на 18 години от бенефициента. Условиата и редът за осъществяване на достъпа до платформата се определят с акт на Министерския съвет. В искането за становище се посочва, че администрацията, отговорна за изготвянето на електронна карта за културни дейности е Министерството на културата, при спазване на действащото законодателство в областта на обработването на личните данни.

Правен анализ:

От гледна точка защита на личните данни, естеството на искането касае информацията за физическите лица – бенефициенти на Електронната карта за културни дейности, която е необходимо да се достъпва за целите на Закона за закрила и развитие на културата. По-конкретно това са българските граждани, които през текущата календарна година навършват 18 години и са с постоянен адрес на територията на Република България. Поради обстоятелството, че в приложените към писмото документи не се определя конкретния обем от лични данни, които ще да бъдат достъпвани за посочените по-горе цели, във връзка с естеството на искането, следва да се приеме, че това е информация за име и постоянен адрес на навършилите пълнолетие лица през текущата календарна година. Тази информация може да се получи на база извлечение от регистрите на населението.

С оглед достъп до исканата информация за целите на издаването на електронна карта за културни дейности, следва да се приложи редът за предоставяне на данни от ЕСГРАОН, разписан в чл. 106 от Закона за гражданската регистрация, а именно:

1. На българските и чуждестранните граждани, както и на лицата без гражданство, за които се отнасят, а също така и на трети лица, когато тези данни са от значение за възникване, съществуване, изменение или прекратяване на техни законни права и интереси;

2. На държавни органи и институции съобразно законоустановените им правомощия;

3. На български и чуждестранни юридически лица - въз основа на закон, акт на съдебната власт или разрешение на Комисията за защита на личните данни.

Доколкото информацията за име и постоянен адрес на лицата, е обвързана единствено с цел улеснение и разширяване достъпа на младите хора в България до култура, при предоставянето ѝ следва да се отчете обществената значимост и необходимостта от преодоляване на обективните затруднения пред младите хора да се докоснат до богатия свят на книгите, театъра, музиката, картините, киното. В този смисъл предложените законодателни промени не противоречат на основните принципи за обработване на лични данни. Съгласно чл. 2, ал. 2, т. 1 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД), администраторите трябва да обработват лични данни за конкретни, точно определени и законни цели и да не ги обработват допълнително по начин, несъвместим с тези цели. Всеки администратор сам определя целта, която налага обработването на определен вид и в определен обем лични данни. Разбира се, целта на обработването следва да произтича от съответни нормативни разпоредби, които уреждат различни сфери на обществения живот.

Основните принципи, които се застъпват с новата правна рамка, и по-конкретно *Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните – приложим от 25 май 2018 год.)*, са свързани с разбирането, че достъпа до информацията в поддържаните от публичните органи регистри следва да се насърчава с цел използване на регистрите в името на обществения интерес. Доказателства за наличието на обществената полза от реализирането на предложените законодателни промени могат да се намерят в приложените към искането мотиви към проекта на ЗДЗЗРК, както и предварителната оценка на въздействието на проекта на ЗДЗЗРК.

Насърчаване развитието на културни ценности във всеки млад човек в България, навършил 18 години, има своята обществена значимост и с оглед на предприетите технически и организационни мерки на защита на данните, могат да се осъществяват в съответствие с принципите за защита на личните данни, разписани в действащото законодателство. В този смисъл законосъобразното обработване на лични данни за целите на предложените законодателни промени, предполага администраторът на лични данни – в случая Министерството на културата, да съобрази действията по обработване на данните с

новите стандарти защита на личните данни, въведени с разпоредбите на Регламент (ЕС) 2016/679 (Общ регламент за защита на личните данни, Регламента). Съгласно чл. 24 от Общия регламент за защита на личните данни, след като вземе предвид естеството, обхвата, контекста и целите на обработването, администраторът следва да въведе подходящи технически и организационни мерки, за да гарантира, както и във всеки един момент да е в състояние да докаже, че обработването се извършва в съответствие с правилата на Регламента. В конкретния казус, още на етапа на изграждането на националната уеб-базирана платформа следва да се отчетат рисковете с различна вероятност и тежест за правата на физическите лица-бенефициенти и съответно да се въведат подходящите мерки (технически и организационни), които ще осигурят законосъобразното протичане на дейностите по обработване. По този начин ще се отговори и на изискванията на чл. 25 от Регламента – защита на данните на етапа на проектирането и по подрабаване.

В случая е важно да се отбележи, че изискванията за законосъобразно и добросъвестно обработване на лични данни в съответствие с правилата на Общия регламент за защита на личните данни важат и за обработващите лични данни, които обработват данни от името на администратора на лични данни. Ако в хода на дейностите по обработване на данните за администратора – Министерство на културата възникне необходимост да ползва услугите на обработващ лични данни, то взаимоотношенията и отговорностите следва да бъдат уредени съобразно разпоредбите на чл. 28 от Регламента.

Важно задължение за администратора е въведено с чл. 30 от Регламента, съгласно който всеки администратор е длъжен да поддържа регистър на дейностите по обработване, за които отговаря. В случая администратора – Министерство на културата следва да поддържа регистър „Електронна карта за културни дейности” с изчерпателно посочената в чл. 30 от Регламента информация.

При разглеждане на конкретния казус следва да бъде отчетено и задължението на администратора - Министерството на културата, съгласно чл. 37, параграф 1, буква а) от Регламента, в качеството на публичен орган, задължително да определи длъжностно лице по защита на данните, което да следи за придържането към нормативните стандарти по защита на личните данни и неприкосновеността в процесите по обработване в рамките на Министерството на културата. Общият регламент за защита на личните данни поставя следните задачи на длъжностното лице по защита на данни: Да наблюдава спазването на Регламента, както и да подпомага извършването на оценката на въздействието върху защитата на данните. Освен това субектите на данни (бенефициентите на Електронната карта за културни дейности - българските граждани, които през текущата календарна година навършат 18 години) имат право по всяко време да се обърнат към длъжностното лице по

защита на личните данни с искане за информация или съвет относно защитата на техните лични данни, обработвани за целите на ЗЗРК. Това важи и за служителите на администратора, чиито лични данни биват обработвани от него или които обработват лични данни от негово име. Принципът на защита на данните на етапа на проектирането, изрично изисква администраторът да потърси становището на длъжностното лице по защита на данните, когато извършва оценка на въздействието върху защитата на личните данни. Член 39, параграф 1, буква в) на свой ред възлага на длъжностното лице по защита на данните задължението да „предоставя съвети по отношение на оценката на въздействието върху защитата на данните и да наблюдава извършването на оценката”. Така определеното лице по защита на личните данни ще има цялостен поглед върху процесите на обработване на лични данни в Министерството на културата и ще издава становища и съвети, свързани с оптимизиране и повишаване на ефективността на защитата на личните данни – в конкретния случай дейностите по обработване на лични данни, свързани с регистъра „Електронна карта за културни дейности”. Общият регламент за защита на личните данни определя длъжностното лице по защита на данните да действа като точка за контакт с КЗЛД, както и със субектите на данни по отношение на въпросите, свързани със защитата на личните данни. Администраторът – Министерството на културата е длъжен да уведоми КЗЛД за името и контактите на лицето по защита на личните данни.

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 10, ал. 1, т. 4 от ЗЗЛД, Комисията за защита на личните данни изразява следното

СТАНОВИЩЕ:

От гледна точка защита на личните данни, представеният за становище проект на Закон за допълнение на Закона за закрила и развитие на културата не противоречи на основните принципи за обработване на лични данни. Доколкото информацията за име и постоянен адрес на българските граждани, бенефициенти на Електронната карта за културни дейности, е обвързана единствено с цел улеснение и разширяване достъпа на младите хора в България до култура, при обработването ѝ чрез предоставяне, следва да се отчете обществената значимост и необходимостта от преодоляване на обективните затруднения пред младите хора при достъпа до културни мероприятия. На практика законодателната промяна е продиктувана от задача, изпълнявана в обществен интерес, за целите на която се налага да се обработват минимален брой лични данни на физически лица. След приемането на законовите промени, обработването ще се извършва на нормативно основание, което

предполага законосъобразност и допустимост на действията по обработване на лични данни, необходими за целите на издаване и ползване на Електронната карта за културни дейности.

При реализиране на дейностите по обработване на лични данни за целите на Електронната карта за културни дейности по смисъла на Закона за закрила и развитие на културата, администраторът на лични данни – Министерството на културата следва да се съобрази с новите стандарти за защита на личните данни, въведени с разпоредбите на Регламент (ЕС) 2016/679 (Общ регламент за защита на личните данни – приложим от 25 май 2018 год.), както и националната уредба, разписана в Закона за защита на личните данни.

ЧЛЕНОВЕ:

Цанко Цолов /п/

Цветелин Софрониев /п/

Веселин Целков /п/